یادداشت

جهاد بهره‌وری و معماری اقتصادی ایران مقتدر

سخنرانی راهبردی اخیر رهبر انقلاب اسلامی در شامگاه ۶ آذر ۱۴۰۴، فراتر از آنکه صرفاً به جمع‌بندی تحولات امنیتی و سیاسی منطقه بپردازد، سه‌پایه اصلی یک اقتصاد مقاوم و پیشرو را برای ملت ایران در مواجهه با معادلات جدید جهانی مشخص کرد. این سخنان، یک بیانیه قاطع است که تمرکز را از اتکای صرف به عوامل بیرونی، به سمت استحکام بخشی درونی و مدیریت بهینه منابع ملی معطوف می‌سازد.

رهبر انقلاب با تحلیل دقیق شکست پروژه دشمنان در استفاده از تفرقه داخلی طی بحران اخیر جنگ ۱۲ روزه، بر «اتحاد ملی» و «بنیان هویتی مشترک» به‌عنوان اهرمی فراتر از قدرت سخت تأکید کردند. از منظر اقتصاد کلان، این اتحاد یک مؤلفه بنیادین و حیاتی است. بزرگترین مانع برای سرمایه‌گذاری بلندمدت، توسعه زیرساخت‌ها و نوآوری، وجود ریسک‌های کلان سیستمی (مانند بی‌ثباتی‌های سیاسی و اجتماعی) است که باعث فرار سرمایه و رکود تصمیم‌گیری‌های کلان می‌شود. فرمان بر حفظ این انسجام، در واقع یک تضمین‌نامه داخلی است که ریسک‌های سیستمی را به حداقل رسانده و اعتماد لازم برای برنامه‌ریزی‌های اقتصادی بلندمدت، پایداری قوانین و جذب سرمایه داخلی و خارجی را فراهم می‌سازد. این ثبات درونی، نه تنها امنیت مرزها، بلکه امنیت سرمایه‌گذاری‌ها و جریان تجارت را نیز تضمین می‌کند و ایران را از آسیب‌پذیری‌های تحمیلی مصون می‌دارد.

توصیف صریح رهبری از بسیج به‌عنوان «یک ثروت بزرگ، حرکت همگانی و عامل افزایش قدرت ملی»، یک تغییر پارادایم در تعریف ثروت ملی را القا می‌کند. در اقتصاد قرن ۲۱، سرمایه انسانی و سرمایه اجتماعی نقشی تعیین‌کننده دارند. بسیج در این چارچوب، یک شبکه گسترده، متعهد و آموزش‌پذیر از نیروی کار را در اختیار کشور قرار می‌دهد که می‌تواند در جبهه‌های مختلف اقتصادی نقش‌آفرینی کند. این نهاد می‌تواند با ترویج فرهنگ «کار جهادی» و «مردمی بودن»، به طور مستقیم هزینه‌های توسعه زیرساخت و پروژه‌های محرومیت‌زدایی را کاهش داده، بهره‌وری نیروی کار را در شرایط تحریم و کمبود منابع بالا برده و تکیه بر توان و مدیریت بومی را در بخش‌های حساس اقتصادی، به‌ویژه در حوزه‌های دانش‌بنیان، نهادینه سازد. این «ثروت بزرگ» غیرمادی، قوی‌ترین اهرم برای تضمین خودباتکایی و عبور از وابستگی‌های خارجی است.

نکته محوری و حیاتی سخنان رهبری که ابعاد اقتصادی راهبرد «قوی شدن» را تکمیل می‌کند، تأکید مکرر بر ضرورت پرهیز همگانی از اسراف در حوزه‌های حیاتی کشور است. این فرمان، باید به‌عنوان یک الزام فوری و استراتژیک اقتصادی نگریسته شود.

اسراف، ضد بهره‌وری و عامل اصلی رکود: اتلاف گسترده منابع (چه در آب و نان و چه در حامل‌های انرژی)، مستقیماً با مفهوم بهره‌وری در تضاد است. در حالی که آمارها رشد بهره‌وری در کشور را نزدیک به صفر نشان می‌دهند، بخش قابل توجهی از منابع ملی، قبل از تبدیل شدن به ارزش افزوده، هدر می‌روند. این هدررفت عظیم، عملاً ظرفیت کشور را برای خلق ثروت و دستیابی به رشد اقتصادی مدنظر، مسدود می‌کند.

ثروت هدر رفته انرژی و مهار کسری بودجه: اتلاف گسترده در مصرف گاز و بنزین، نه تنها فشار عظیمی بر زیرساخت‌ها و بودجه دولت وارد می‌سازد، بلکه یک فرصت بزرگ صادراتی و درآمدزایی ارزی را از دست ایران خارج می‌کند. مدیریت مصرف و پرهیز از اتلاف در این بخش، معادل افزایش درآمد ارزی بدون نیاز به سرمایه‌گذاری‌های سنگین است. از دیدگاه مالی، جلوگیری از حیف‌ومیل منابع در سطح دولت، یک راهکار بومی و قدرتمند برای کنترل کسری بودجه است که برخلاف بسیاری از راهکارهای دیگر، نیازمند توافق خارجی یا لغو تحریم‌ها نیست و تنها عزم مدیریتی و نظارت قاطع را می‌طلبد.

سخنان ۶ آذر رهبری معظم، یک راهبرد اقتصادی جامع را برای ایران ترسیم کرد: اقتدار درونی، از طریق مدیریت «ثروت بزرگ» بسیج و حذف آفت «اسراف»، یگانه مسیر برای تثبیت جایگاه کشور در نظم در حال تغییر جهانی و دستیابی به یک اقتصاد مقاوم، پویا و عادلانه است. باور داریم که ملت سرافراز ایران، به پشتوانه عشق عمیق خود به نظام، میهن و رهبری فرزانه، این راهبردهای حیاتی را با اراده‌ای پولادین در زیست روزمره خود به اجرا در خواهند آورد تا ایران به قله اقتدار اقتصادی دست یابد. ان شاالله.

محمد برزگری
کارشناس اقتصادی
Alborz.payam@gmail.com

پیام آشنا گزارش می دهد

خروج سرمایه از کشاورزی؛ پیامد غفلت از منابع آب و خاک

اختصاصی پیام آشنا- کاهش شدید بارش‌ها، افت بهره‌وری منابع و محدودیت بودجه‌های عمرانی، تصویر پیچیده‌ای از آینده امنیت غذایی کشور ترسیم کرده است. بررسی‌های رسمی نشان می‌دهد که ایران در سال‌های اخیر به مرحله‌ای وارد شده که بازگشت از آن بدون سرمایه‌گذاری گسترده و اصلاح سیاست‌ها دشوار خواهد بود. ترکیب روندهای اقلیمی و کاستی‌های ساختاری، بخش کشاورزی را که بیشترین سهم مصرف آب را دارد، در معرض فشار مضاعف قرار داده است.

افت کم‌سابقه بارش و رشد زودهنگام مصرف آب

میانگین بارش بلندمدت کشور حدود ۲۴۰ تا ۲۵۰ میلی‌متر اعلام شده اما این رقم در سال گذشته به حدود ۱۴۰ میلی‌متر کاهش یافته است؛ موضوعی که پاییز امسال را نیز به یکی از خشک‌ترین دوره‌های یک دهه اخیر تبدیل کرده است.

همزمان اطلاعات رسمی نشان می‌دهد که مصرف آب کشاورزی در سال ۱۴۰۳ به حدود ۵۱ میلیارد مترمکعب رسید؛ رقمی که مطابق اسناد بالادستی، برای سال ۱۴۱۱ پیش‌بینی شده بود. این پیش‌خور شدن ظرفیت آبی کشور، فشار بر منابع، کاهش تولید و افزایش نیاز به واردات محصولات اساسی را در سال‌های پیش رو تشدید می‌کند. برآوردهای کارشناسی حاکی از آن است که کاهش ۲۰ میلیارد مترمکعبی آب قابل استفاده می‌تواند تا ۲۰ میلیون تن افت تولید محصولات کشاورزی را به همراه داشته باشد.

شکاف عمیق میان اهداف توسعه و بودجه موجود

طبق برنامه هفتم توسعه، برای تجهیز اراضی و توسعه روش‌های نوین آبیاری، سالانه به حدود ۱۷۵ هزار میلیارد تومان منابع نیاز است. با این حال، اعتبارات تخصیصی در سال جاری کمتر از یک هست بوده و تنها حدود دو درصد نیاز واقعی را پوشش می‌دهد. این محدودیت مالی موجب شده بسیاری از پروژه‌های آب و خاک، مانند توسعه آبیاری نوین، تکمیل شبکه‌های فرعی و تجهیز اراضی، با سرعتی بسیار کمتر از اهداف برنامه‌ای پیش بروند.

به گفته مسئولان، طی دهه‌های گذشته سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی در زیرساخت‌های کشاورزی انجام نشده و نتیجه آن، باقی ماندن نیمی از اراضی کشور بدون اجرای اقدامات کلیدی اصلاحی است.

ارزش راهبردی خاک و ضرورت مدیریت حفاظتی

بخش قابل توجهی از اراضی زراعی کشور با فرسایش شدید مواجه است؛ میزان فرسایش خاک در ایران حدود ۱۶ تن در هکتار برآورد می‌شود که نیازمند کاهش و کنترل فوری است.

از ۱۶ میلیون هکتار اراضی قابل کشت، تنها حدود ۶۰-۷۰ هزار هکتار تحت مدیریت کشاورزی حفاظتی قرار دارد؛ در حالی که این شیوه تولید در بسیاری از کشورها تقش اصلی را در حفظ حاصلخیزی خاک و افزایش بهره‌وری ایفا می‌کند. همچنین مطالعات خاک‌شناسی — که پایه برنامه‌ریزی برای الگوی کشت است — هنوز به‌طور کامل انجام نشده و تکمیل آن به ۷ تا ۱۰ هست منابع مالی نیاز دارد.

سرمایه‌گذاری ۱۵ میلیارد دلاری؛ امکان‌پذیر اما نیازمند اراده حاکمیتی

به گفته مدیران حوزه آب و خاک، کل پروژه‌های زیرساختی این بخش در کشور با حدود ۱۵ میلیارد دلار قابل اجراست. این رقم در مقایسه با سرمایه‌گذاری‌های مشابه در دیگر کشورها—از جمله ترکیه که طی دهه‌های اخیر بخش قابل توجهی از منابع خارجی را صرف توسعه زیرساخت‌های کشاورزی و آب کرده —رقم بسیار پایینی به شمار می‌رود. کارشناسان معتقدند که بدون تزریق سرمایه و بهره‌گیری از ظرفیت بازار سرمایه و ابزارهای نوین تأمین مالی، تحقق برنامه‌های توسعه‌ای امکان‌پذیر نخواهد بود.

چالش نهاده‌ها و فشار بر زنجیره تولید

فعالان صنعت تولید کود نیز از کاهش دسترسی به مواد اولیه، تأخیر در تحویل نهاده‌ها و فاصله بین سیاست‌گذاری و اجرا انتقاد دارند. این شرایط موجب کاهش عملکرد محصولات، تضعیف تولید داخلی و افزایش هزینه‌های بخش کشاورزی می‌شود؛ موضوعی که در نهایت به رشد قیمت مواد غذایی منتهی خواهد شد.

ضرورت تغییر رویکرد در حکمرانی آب و خاک بیش از هر زمان دیگری آشکار شده است. مجموعه نشانه‌ها و داده‌های رسمی نشان می‌دهد که منابع آب کشور به مرحله محدودیت پایدار رسیده و ادامه روند کنونی قابل تداوم نیست. همچنین سطح سرمایه‌گذاری در حوزه آب و خاک، فاصله چشمگیری با نیاز واقعی دارد و فرسایش خاک، بهره‌برداری پایین و ناتمام ماندن پروژه‌های زیرساختی می‌تواند امنیت غذایی کشور را در سال‌های آینده تحت تأثیر قرار دهد. در چنین شرایطی، اجرای اقداماتی فوری مانند اصلاح الگوی کشت، توسعه سامانه‌های نوین آبیاری، تکمیل مطالعات خاک و بهره‌گیری از فناوری‌های پایش مکان‌محور ضروری اجتناب‌ناپذیر است. با توجه به وضعیت اقلیمی و فشار فزاینده بر منابع طبیعی، آینده بخش کشاورزی و پایداری اقتصادی کشور در گرو تصمیم‌گیری‌های صریح و سرمایه‌گذاری هدفمند در حوزه آب و خاک است؛ حوزه‌ای که زیربنای تولید غذا و یکی از ارکان اصلی امنیت اقتصادی ایران به شمار می‌رود.

۱۲ آذر؛ آغاز ثبت سفارش برنج‌های پاکستانی و هندی

با وجود تعویق چندباره، ثبت‌سفارش واردات ۱۸۰ هزار تن برنج از ۱۲ آذر از سر گرفته می‌شود؛ اما واردکنندگان هشدار می‌دهند تا زمانی که بدهی‌های ارزی تسویه نشود و ارز جدید تخصیص نگیرد، این ثبت‌سفارش‌ها به ورود واقعی کالا منجر نخواهد شد. آنان می‌گویند در صورت تأمین ارز و واردات برنج کیفی پاکستانی، بازار برنج ایرانی هم تحت‌تأثیر قرار خواهد گرفت.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، بر اساس اطلاعات وزارت جهاد کشاورزی، ثبت سفارش فصل زمستان برای برنج سفید از ۱۲ آذر آغاز می‌شود و اعتبار ثبت سفارشات، ۳ ماهه است. محیدرضا خاکی - دبیر انجمن واردکنندگان برنج ایران - در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به اینکه ثبت‌سفارش ۱۸۰ هزار تن برنج هندی و پاکستانی برای فصل زمستان قرار بود هشتم آذرماه بازگشایی شود اما به دلیل مسائل فنی و زیرساختی این امر محقق نشد، اعلام کرد: طبق اطلاعیه جدید وزارت جهاد کشاورزی، زمان بازگشایی ثبت‌سفارش‌ها به دوازدهم آذر موکول شده است. به گفته او، واریته‌های پاکستانی شامل سوپر باسمانی، ۱۱۲۱ و ۳۸۶ و واریته‌های هندی شامل ۹-۱۵۰ و ۱۷۱۸ مجاز به ثبت‌سفارش هستند و در صورت تحقق، می‌توانند در برقراری ثبات در بازار تقش مؤثری داشته باشند. چنانچه موانع موجود برطرف شود، انتظار می‌رود محموله‌های مربوط به این دوره ثبت‌سفارش، ظرف یک تا دو ماه آینده وارد کشور شوند. خاکی همچنین با اشاره به صدور مجوز ثبت‌سفارش برنج کیفی پاکستانی در این نوبت گفت: در صورت فراهم شدن شرایط، ورود این نوع برنج قطعاً به تعدیل قیمت برنج ایرانی کمک خواهد کرد.

دبیر انجمن واردکنندگان برنج ایران با اشاره به اینکه صدور ثبت‌سفارش به‌تنهایی به معنای ورود کالا نیست، تأکید کرد: نکته مهم اینجاست تا زمانی که تخصیص و تامین ارز متوقف باشد، این ثبت‌سفارش‌ها به کالا منجر نخواهند شد. در حال حاضر، پرداخت‌های ارزی واردکنندگان ایرانی به طرف‌های خارجی نزدیک به یک سال عقب افتاده و انباشتگی آن نیز به رقم قابل‌توجهی رسیده است. این مساله باعث شده طرف خارجی نسبت به ادامه تجارت با ایران و فروش کالا تردید داشته باشد و از طرفی مشکلات و هزینه‌های سنگینی نیز به واردکننده تحمیل شود؛ بنابراین ضروری است با هماهنگی میان وزارت جهاد کشاورزی و بانک مرکزی، حداقل بخشی از ارزهای معوق در اسرع وقت پرداخت شود تا روند تامین این کالای اساسی تداوم پیدا کند.

وی تأکید کرد: حذف ارز ترجیحی برنج و رفع مداخلات و محدودیت‌های غیرضروری دولتی می‌تواند فضای رقابتی مثبتی در زنجیره تأمین ایجاد کند. در چنین فضایی، علاوه بر واردکنندگان، حلقه‌های واسط و خرده‌فروشان نیز برای حفظ سهم بازار ناچار به کاهش حاشیه سود خواهند شد و با حذف رانت و مدیریت حجم واردات، امکان سودجویی دلالان نیز کاهش می‌یابد.

خاکی با اشاره به اینکه سازوکار عرضه و تقاضا نهایتاً تنظیم‌کننده بازار است، افزود: حتی در صورت واردات بیش از اندازه، مازاد آن در انبار واردکننده باقی می‌ماند و موجب زیان او می‌شود؛ بنابراین همین سازوکار هم قیمت را به تعادل می‌رساند و هم باعث می‌شود واردات به اندازه نیاز واقعی کشور صورت پذیرد؛ شرایطی که در نهایت به نفع مصرف‌کننده خواهد بود.

دبیر انجمن واردکنندگان برنج ایران در پایان تأکید کرد: تجربه نشان داده هر زمان جریان تأمین برنج وارداتی مستمر و بدون اختلال بوده، بازار برنج ایرانی نیز در آرامش قرار داشته است.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۴۶۰۳۳۱۰۵۵۰۱۰۴۱۶ مورخه ۱۴۰۴/۸/۲۰ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک نظر آباد تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای دانیال سعیدی نیا فرزند داریوش بشماره شناسنامه ۶۳۶۲ مبنی بر صدور سند مالکیت نسبت به شش دانگ یک قطعه باغ (بدون درج اعیان ساختمان) به مساحت ۵۸۳/۶۰ متر مربع از پلاک ثبتی ۱ فرعی از ۱۱۸ اصلی با ارائه سند تک برگ مشاعی از مالکیت آرش قیم ذیل دفتر ۸۳۷ و صفحه ۱۲۸ واقع در مزرعه میان آباد (بختیار) بخش حوزه ثبت ملک نظر آباد محرز گردیده است لذا به متظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم ،اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. م الف ۲۲۹۷

شناسه: ۲۰۵۱۷۴۹

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۸/۲۷

تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۹/۱۲

مهدی خان آشنا

رییس اداره ثبت اسناد و املاک نظراباد

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۴۶۰۳۳۱۰۵۵۰۰۹۹۰۱ مورخه ۱۴۰۴/۸/۸ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک نظرآباد تصرفات مالکانه بلا معارض متقاضی آقای اسماعیل زارع اکرم فرزند محمود بشماره شناسنامه ۱۶۸۹۸۹۸۸۶۰ مبنی بر صدور سند مالکیت نسبت به ششدانگ یک قطعه و زمین مزروعی (بدون درج اعیان ساختمان) به مساحت ۲۳۹۱۶/۸۹ مربع از پلاک ثبتی ۳۸ اصلی از مالکیت حکمت اله تک زارع ذیل صفحه ۲۲ دفتر ۱۵ برابر با سند به شماره ۱۹۸۰ مورخه ۱۳۵۱/۱۲/۱۷ دفتر خانه ۲۵ کرج (سهم کلیه ورثه مرحوم حکمت اله تکزارع) واقع در روستای شیخ حسن مزرعه قزالحصار بخش حوزه ثبت ملک نظرآباد محرز گردیده است لذا به متظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. م الف ۲۲۹۸

شناسه: ۲۰۵۱۷۷۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۸/۲۷

تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۹/۱۲

مهدی خان آشنا

رییس اداره ثبت و املاک شهرستان نظراباد